

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

ZORLU DÖNEMLER

Türkiye Cumhuriyeti kurulduğundan bugüne birçok zorlu dönem yaşamış, birçok badire atlatmıştır. Kimi zaman ülke içindeki siyasi ve ekonomik iklim, kimi zaman dışsal dinamikler, çoğu zamanda da her ikisi birlikte bu zorlu dönemlerin gerekçelerini oluşturmuştur. Dünyanın sadece ekonomi değil, sosyal, politik ve kültürel boyutlardan da küreselleştiği günümüzde bir ülkede yaşanan sorunların dışarıdan da kaynaklanması ihtimali artmıştır. Nitekim dünyanın adeta tek pazar haline gelmesi ekonomik, temel insan haklarının tüm ülkelerde referans alınması sosyal, katılımcı demokrasinin önplana çıkması politik, tüketim kalıplarının benzeşmesi, İngilizcenin dünya diline dönüşmesi kültürel boyutta küreselleşmeye işaret etmektedir. Bu nedenle işletmelerden ülke düzeyine kadar yönetici konumundaki tüm kişilerin iç-ulusal olduğu kadar dış-küresel gelişmeleri de yakından takip etmesi gerekmektedir. Dolayısıyla yöneticilerin ihtiyaç duyduğu bilgi havuzu genişlemiş, ulaşmaları gereken analiz hızı artmıştır.

Bugün dünya geneline baktığımızda oldukça zorlu bir süreçten geçildiği görülmektedir. Nitekim, 2008 yılında başlayan küresel finans krizinin yarattığı bulutlu iklimden henüz çıkılamamıştır. Bugün ortaya çıkan görüntü, gelişmiş ülkelerin piyasalara likidite pompalayarak aşmaya çalıştığı bu krizin gelişmekte olan ülkelere yansımaları derinleşeceğini ortaya koymaktadır. Bu savı destekleyen bir gelişme de emtia fiyatlarındaki gerilemenin küresel talebi yavaşlatacak olmasıdır. Dolayısıyla dünya ekonomisinden Türkiye'ye esecek rüzgarlar sert olacak gibi görünmektedir.

Diğer taraftan Ortadoğu adeta yangın yerine dönmüştür. Kuzey Afrika ülkelerinde istikrar yeterince sağlanamamıştır. Rusya'nın Gürcistan ve Ukrayna ile sorunları devam etmektedir. Suriye kaynaklı sığınmacı krizi başta Türkiye olmak üzere adeta tüm Avrupa'yı esir almıştır. Dolayısıyla dünya genelinde politik atmosferde de ciddi riskler ve olumsuzluklar bulunmaktadır.

Türkiye, bu güzel yurdumuz, dünyanın en kritik coğrafyasında bulunmaktadır. Nitekim üç kıtayı birleştiren bir noktada yer alması Türkiye'nin; göç yollarının, kültürlerin, uygarlıkların, iklimlerin hatta göçmen kuşların da geçiş noktası haline gelmesine zemin hazırlamıştır. Bu nedenle Anadolu, tarih boyunca uygarlıkların beşiği olmuş, birçok imparatorluk ve devletin gözü bu topraklara odaklanmış, büyük savaşlara ev sahipliği yapmıştır. Dolayısıyla ülkemiz topraklarını; değeri de, maliyeti de dünyanın en yüksek toprakları olarak tanımlamak mümkündür.

Bugüne geldiğimizde; ülkemizde yaşanan terör olayları, neredeyse her gün verdiğimiz şehitler, çok sayıdaki Suriyeli göçmenlerin yaşesi, 3 milyonu aşan işsiz sayısı, ekonomiye ilişkin belirsizlikler gibi ciddi sorunlarımızın bulunduğu görülmektedir. Evet, Türkiye yeniden zorlu bir döneme girmiştir. Ancak daha öncekilerde olduğu gibi, bu süreci de el ve gönül birlikteliği ile aşacağız. Bu büyük ulus, bu sınavdan da başarıyla çıkacaktır. Ülkemizin en önemli tutkalı konumunda olan, toplumdaki tüm bireylere ya aile bireyi, ya akraba ya da mahalleli olarak dokunabilen esnaf ve sanatkarlarımıza bu zorlu dönemde de önemli görevler düşmektedir. Birleştirici olmak, tüm vatandaşlara iyi niyetle yaklaşmak, ülkenin birliği ve bütünlüğü için elinden geleni yapmak bu görevlerin başında gelmektedir. Ülkemizin bu zorlu dönemi aşacağına, esnaflarımızın da üzerine düşeni yapacağına olan inancımız da tamdır.

ZEKERİYA MUTLU
BAŞKAN

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF VE SANATKAR KÖŞESİ

TORBA YASA İLE İLGİLİ GELİŞMELER

10 Şubat 2016 tarihli, 29620 sayılı Resmi Gazete'de "6663 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" diğer adıyla "Torba Kanun" yayınlanmıştır.

Esnaf ve Sanatkarlarımız ile ilgili olarak bu kapsamda 3 önemli gelişme olmuştur:

Bunlardan birincisi:

Sosyal Güvenlik Destekleme Primi (SGDP)'nin kaldırılmasıdır.

(10 Şubat 2016 tarihinde kamuoyuna duyurulan SGDP'nin kaldırılma kararı, bu tarihi takip eden ödeme dönemi başından yani Mart ayından itibaren alınmayacaktır.)

İkincisi:

Genç Girişimcilere Destek verilecek olmasıdır.

İlk defa faaliyete başlayan genç girişimcilerin toplamda 75 bin TL'ye kadar olan kazançları 3 dönem boyunca vergi dışı bırakılacaktır. Bu imkandan yararlanmak isteyen genç girişimcilerin şu şartları taşıması gerekmektedir:

İlk defa gelir vergisi mükellefi olması,

29 yaşını doldurmamış olması,

Kendi işinin başında bilfiil çalışıyor olması,

Faaliyetin adi ortaklık adı altında açılması halinde ortakların her birinin bu şartları ayrı ayrı taşıyor olması,

Faaliyetin eş, çocuklar veya üçüncü dereceye kadar kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması,

Mevcut bir işletmeye sonradan ortak olunmaması gerekmektedir.

Üçüncüsü:

Basit Usul vergilendirmede 8 bin TL'ye kadar vergi muafiyeti sağlanacak olmasıdır.

Bu düzenleme ile basit usule tabi esnaf ve sanatkarların yıllık 8 bin TL'ye kadar kazançları vergi dışı bırakılmaktadır. Söz konusu uygulama 2016 yılı gelirlerine uygulanacağından, 2015 yılına ait gelirler için uygulanması söz konusu olmayacaktır.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ:

EMTİA VE ENERJİ FİYATLARINDA GERİLEME

Dünya emtia(mal) fiyatları hem üretim maliyetleri hem de bu emtiaları üreten ülkelerin gelirleri ve dolayısıyla da talep potansiyelleri açısından önem taşımaktadır. Bu nedenle emtia fiyatlarının çok yükselmesi de, çok düşmesi de dünya ekonomisi açısından sorun yaratmaktadır. Nitekim yüksek fiyatlar maliyet enflasyonuna, düşük fiyatlar ise yetersiz talep ve düşük gelir anlamına gelmektedir. En az bunlar kadar sorun olan bir durum ise emtia fiyatlarında çok yüksek oranlı dalgalanmaların yaşanmasıdır.

2015 yılında Doların değer kazanmasının yanında dünya ekonomisinin yeterince canlanamaması sonucunda emtia fiyatlarında önemli gerilemeler yaşanmıştır. Nitekim 2015 yılı sonu itibarıyla dünya ticaretinde önemli yeri olan ürünlerin tümünde yüksek oranlı fiyat düşüşü yaşanmıştır. **Bu yılda gerçekleşen düşüşte rekor, yüzde 47 ile petrol fiyatlarında gerçekleşmiştir.** Bu emtiayı yüzde 42'lik fiyat düşüşü ile demir cevheri izlemiştir. Doğal gaz fiyatları yüzde 27, buğday fiyatları ise yüzde 28 oranında gerilemiştir. Dolayısıyla sadece madenler ve yakıtlar değil temel gıda niteliğindeki tarım ürünleri fiyatlarında da düşüş gözlenmiştir. Bu durum fiyatlardaki gerilemenin genel bir eğilim olduğunu ortaya koymaktadır.

DÜNYA ORTALAMA MAL FİYATLARI

ÜRÜN	BİRİM	2014	2015	2014/15 %
Kömür, Avustralya	\$/mt	70,1	57,5	-18,0
Ham Petrol, Brent	\$/bbl	98,9	52,4	-47,1
Doğal Gaz, Avrupa	\$/mmbtu	10,1	7,3	-27,8
Buğday, ABD	\$/mt	284,9	203,2	-28,7
Şeker, Dünya	cent/kg	37,5	29,6	-20,9
Pamuk A Endeksi	cent/kg	183,2	155,7	-15,0
Bakır	\$/mt	6.863,4	5.510,5	-19,7
Altın	\$/toz	1.265,6	1.160,0	-8,3
Demir Cevheri, Çin	cent/dmtu	96,9	55,8	-42,4

Kaynak: Dünya Bankası

Dünya'nın hali hazırda en önemli enerji hammaddesi konumundaki **doğal gaz** ve **petrol** fiyatlarındaki düşmenin gerisinde daha çok arz cephesinin yani arz fazlasının bulunduğu söylenebilir. ABD'nin 40 yıl sonra petrol ihracatına izin vermesi, İran'a petrol ihracatında uygulanan ambargonun gevşetilmesi ve OPEC'in bu fiyatlara rağmen arzda bir kısıtlamaya gitmemesi 2016 yılında da petrol fiyatlarının düşük seyretmesine neden olabilecektir. Bu durumun dünya ekonomisinde, özellikle ihracatçı ülkelerin gelirlerini düşürerek talebi aşağıya çekmesi söz konusu olabilecektir. Dolayısıyla petrol fiyatlarındaki düşmenin, enerji ve ulaşım maliyetlerini aşağıya çekmesi gibi olumlu etkileri yanında ihracatçı ülkelerin talebini azaltması gibi olumsuz etkileri de olacaktır.

Enerji hammaddesi fiyatlarındaki bu gelişmeler, Türkiye gibi enerjide büyük ölçüde dışa bağımlı, cari açığının en önemli kaynağı enerji ithalatı olan bir ülke için son derece olumludur. Bu gelişme enflasyonla mücadele açısından da katkı sağlayacaktır. Ancak küresel piyasalarda görülen bu fiyat düşüşlerinin ülke içine yeterince yansıtılmaması, yerli üreticilerin rekabet gücünü hem içeride hem de dışarıda olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle enerji fiyatlarının rakip ülkeler düzeyine çekilmesi için yeni önlemlerin alınması faydalı olacaktır. Diğer taraftan, ihracatında önemli yeri olan ülkelerin bir kısmının petrol ve doğal gaz ihracatçısı olması nedeniyle Türkiye'nin de bu gelişmeden pazar daralması boyutuyla olumsuz etkilenmesi söz konusu olacaktır.

Kısaca ifade etmek gerekirse, başta enerji hammaddeleri olmak üzere birçok emtia fiyatında görülen gerileme, birçok ülke merkez bankasının negatif faiz uygulamasına geçmesi, küresel talep artışındaki yavaşlama gibi gelişmeler dünya ekonomisinin yeni bir iklime girdiğini işaret etmektedir. Başta esnaflarımız olmak üzere tüm ekonomik birimlerin bu yeni "anormali" dikkate alarak hareket etmesinde fayda bulunmaktadır.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

GÖSTERGE	2015												2016
	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK
İMALAT SAN. KKO (%)	73,7	72,8	72,4	74,1	74,9	75,1	75,9	74,8	75,9	75,5	75,9	75,8	74,9
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	24.498	40.817	61.676	70.211	62.878	67.766	64.218	61.753	47.088	47.954	62.397	114.340	23.348
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	48.533	50.937	58.872	52.089	36.570	56.556	37.308	35.805	51.548	58.704	57.183	60.122	38.621
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	25.454	25.576	25.953	26.638	27.072	27.261	27.342	27.150	27.156	26.856	26.676		
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	3.259	3.226	3.069	2.821	2.789	2.880	2.970	3.058	3.103	3.147	3.125		
İŞSİZLİK ORANI (%)	11,3	11,2	10,6	9,6	9,3	9,6	9,8	10,1	10,3	10,5	10,5		
TOPLAM MEVDUAT(Milyon TL)	908.576	938.777	960.801	981.966	988.781	1.015.087	1.038.038	1.045.133	1.072.707	1.056.938	1.066.194	1.070.064	1.077.312
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	9,9	9,7	10,0	10,2	10,3	10,5	10,6	10,9	11,3	11,5	11,2	11,8	
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	9,7	9,9	9,7	9,7	10,0	10,5	10,6	10,6	10,6	10,7	11,0	11,6	
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	9,2	9,3	9,3	9,4	9,5	9,6	9,9	10,2	10,4	10,5	10,5	10,7	
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	1.274.724	1.306.706	1.337.405	1.377.211	1.389.863	1.413.827	1.452.527	1.478.360	1.496.387	1.491.011	1.492.989	1.512.648	1.525.853
MALİ KREDİLER (Milyon TL)	31.719	32.727	36.660	37.719	38.271	38.695	39.077	41.664	40.911	39.550	40.029	44.918	43.130
TİCARİ KREDİLER (Milyon TL)	886.294	914.775	937.421	970.599	980.132	1.001.395	1.036.122	1.057.355	1.074.702	1.071.497	1.073.849	1.082.652	1.099.388
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	283.016	286.620	291.393	295.466	297.250	299.833	301.687	303.627	303.492	302.964	302.949	306.145	306.152
KONUT(Milyon TL)	126.500	128.471	131.363	134.283	136.371	138.371	139.080	140.540	141.262	141.641	142.191	143.666	144.234
TAŞIT (Milyon TL)	6.668	6.546	6.464	6.434	6.406	6.385	6.409	6.410	6.360	6.247	6.241	6.447	6.357
DiĞER (Milyon TL)	149.848	151.603	153.566	154.749	154.473	155.077	156.198	156.677	155.870	155.076	154.517	156.032	155.561
KREDİ KARTI (Milyon TL)	73.695	72.584	71.931	73.427	74.210	73.904	75.641	75.714	77.282	77.000	76.162	78.933	77.183
KREDİ FAİZİ (Taşıt %)	13,0	13,1	12,6	12,8	13,2	13,6	13,5	14,2	15,3	15,9	15,6	15,6	15,8
KREDİ FAİZİ (Konut %)	11,0	10,8	10,8	11,0	11,6	12,1	12,4	12,6	13,7	14,4	14,3	14,2	14,3
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	12,8	12,7	12,9	13,2	13,3	11,9	11,2	14,7	15,7	15,8	15,4	15,7	15,7
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	18.014	18.523	19.006	19.715	21.103	21.450	21.830	22.278	22.575	22.587	22.742	23.031	23.493
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	15.071	15.543	15.998	16.478	17.877	18.176	18.450	18.664	18.899	19.098	19.377	19.534	19.957
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	2.943	2.981	3.008	3.237	3.226	3.274	3.380	3.614	3.676	3.488	3.365	3.496	3.536
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki pay-%)	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	37.110	38.179	38.618	39.795	40.556	41.473	42.181	43.353	44.750	45.543	46.282	47.472	
Kredi Kartları	5.802	6.024	6.039	6.312	6.566	6.773	6.698	6.928	7.144	7.292	7.467	7.606	
Ferdi Kredi Konut	652	644	639	640	652	640	651	654	668	677	674	674	
Ferdi Kredi Otomobil	231	227	223	222	228	221	221	223	227	225	222	217	
Ferdi Kredi Diğer	6.567	6.845	6.834	7.227	7.567	7.846	8.078	8.145	8.710	8.966	9.149	9.364	
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	3.024	3.148	3.181	3.341	3.482	3.614	3.832	3.955	4.145	4.272	4.582	4.726	
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	1.384	1.387	1.391	1.437	1.422	1.495	1.534	1.593	1.658	1.594	1.650	1.682	
İnşaat	3.616	3.604	3.649	3.701	3.833	3.927	3.967	4.027	4.145	3.934	4.262	4.311	
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	1.044	1.059	1.040	1.065	1.127	1.102	1.146	1.169	1.658	1.045	1.083	1.103	
Diğer	14.783	15.241	15.624	15.085	15.679	15.855	16.055	16.389	16.826	17.539	17.191	17.790	
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	85,9	72,2	73,9	82,6	77,2	81,2	90,7	82,4	87,5	91,9	85,8	88,3	82,2
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	794,7	712,8	680,5	714,5	664,8	757,9	984,6	776,8	914,8	902,1	947,0	1.230,3	942,0
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	47,1	36,3	61,3	47,4	41,0	67,7	50,4	52,1	52,1	46,9	66,7	56,4	31,4
KARŞILIKSIZ ÇEK TUTARI (Milyon TL)	1.208,20	1.110,00	1.750,90	1.429,00	1.001,10	1.957,70	1.565,90	1.620,70	1.622,00	1.643,80	2.114,20	1.915,60	1.230,30
KURULAN ŞİRKET SAYISI	6.471	5.509	6.092	6.022	5.635	5.896	4.760	5.027	5.275	5.201	5.519	6.215	6.894
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	2.734	1.091	1.000	992	712	980	1.053	760	774	755	811	2.039	2.178
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	7,24	7,55	7,61	7,91	8,09	7,20	6,81	7,14	7,95	7,58	8,10	8,81	9,58
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	3,28	3,10	3,41	4,8	6,52	6,73	5,62	6,21	6,92	5,74	5,25	5,71	5,94
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	158.195	157.317	155.139	155.082	152.445	151.518	149.296	148.921	146.920	147.277	145.935	144.409	
İTHALAT(Yıllık-Milyon \$)	239.456	238.133	236.913	234.609	231.616	229.041	227.387	223.862	218.678	216.404	210.991	207.141	
ORTALAMA DOLAR KURU	2,3300	2,4570	2,5860	2,6510	2,6490	2,7040	2,6970	2,8480	3,0050	2,9320	2,8740	2,9200	3,0100
ORTALAMA EURO KURU	2,7190	2,7920	2,8070	2,8560	2,9580	3,0290	2,9740	3,1700	3,3780	3,3020	3,0920	3,1720	3,2700
EURO/DOLAR PARİTESİ	1,1670	1,1360	1,0850	1,0780	1,1170	1,1210	1,1030	1,1130	1,1240	1,1260	1,0760	1,0870	1,0860